

Slovenski Državni Gozdovi

**Letno poročilo o poslovanju v letu 2017, ki temelji na prikazu
doseganja ciljev gospodarjenja z državnimi gozdovi**

Zlatko Ficko
Glavni direktor

Dejan Kaisersberger
Direktor za finance, računovodstvo in kontroling

Kočevje, 26.10.2018

Seznam uporabljenih okrajšav:

SIDG	Slovenski državni gozdovi
ZGGLRS	Zakon o gospodarjenju z gozdovi v lasti RS
GLS	Gozdni lesni sortimenti
BS	Bilanca stanja
DT	Denarni tok
ZGS	Zavod za gozdove Slovenije
GGO	Gozdnogospodarsko območje
GGE	Gozdnogospodarska enota
FSC	Forest Stewardship Council
SKZG	Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije
NS	Nadzorni svet

Vsebina

1. Uvod	3
Cilj 1: Ob upoštevanju načel trajnostnega, večnamenskega in sonaravnega gospodarjenja z državnimi gozdovi dosegati čim višji donos in kakovost gozdnih lesnih sortimentov	7
Cilj 2: Prispevati k vzpostavitvi in razvoju gozdno-lesnih verig, promociji lesa in lesnih proizvodov ter oblikovanju zelenih delovnih mest	25
Cilj 3: Dolgoročno povečevati površino državnih gozdov	27
Cilj 4: Prispevati k doseganju ciljev razvoja podeželja, zlasti ohranjanja kmetij in podeželja z omejenimi možnostmi gospodarjenja v gorskem in hribovitem svetu	28
Cilj 5: Prispevati k doseganju ciljev ohranjanja narave, zlasti k doseganju ciljev območij Natura 2000 in zavarovanih območij	29
Cilj 6: Na področju gozdov, gozdarstva in lesarstva omogočati usposabljanje strokovnega osebja ter podpirati izobraževanje in znanstveno-raziskovalno delo	31
Cilj 7: Prodaja lesa na panju v minimalnem obsegu	33
2. Povzetek računovodskih izkazov družbe SiDG, d. o. o.	34

1. Uvod

Skladno z 31. členom ZGGLRS je družba SiDG pripravila letno poročilo o poslovanju v letu 2017, ki temelji na prikazu doseganja ciljev gospodarjenja z državnimi gozdovi in je namenjeno poročanju državnem zboru.

Republika Slovenija je ob prenosu gospodarjenja z državnimi gozdovi na SiDG določila 7 ciljev, ki jim družba sledi pri svojem poslovanju in so definirani v 7. členu ZGGLRS:

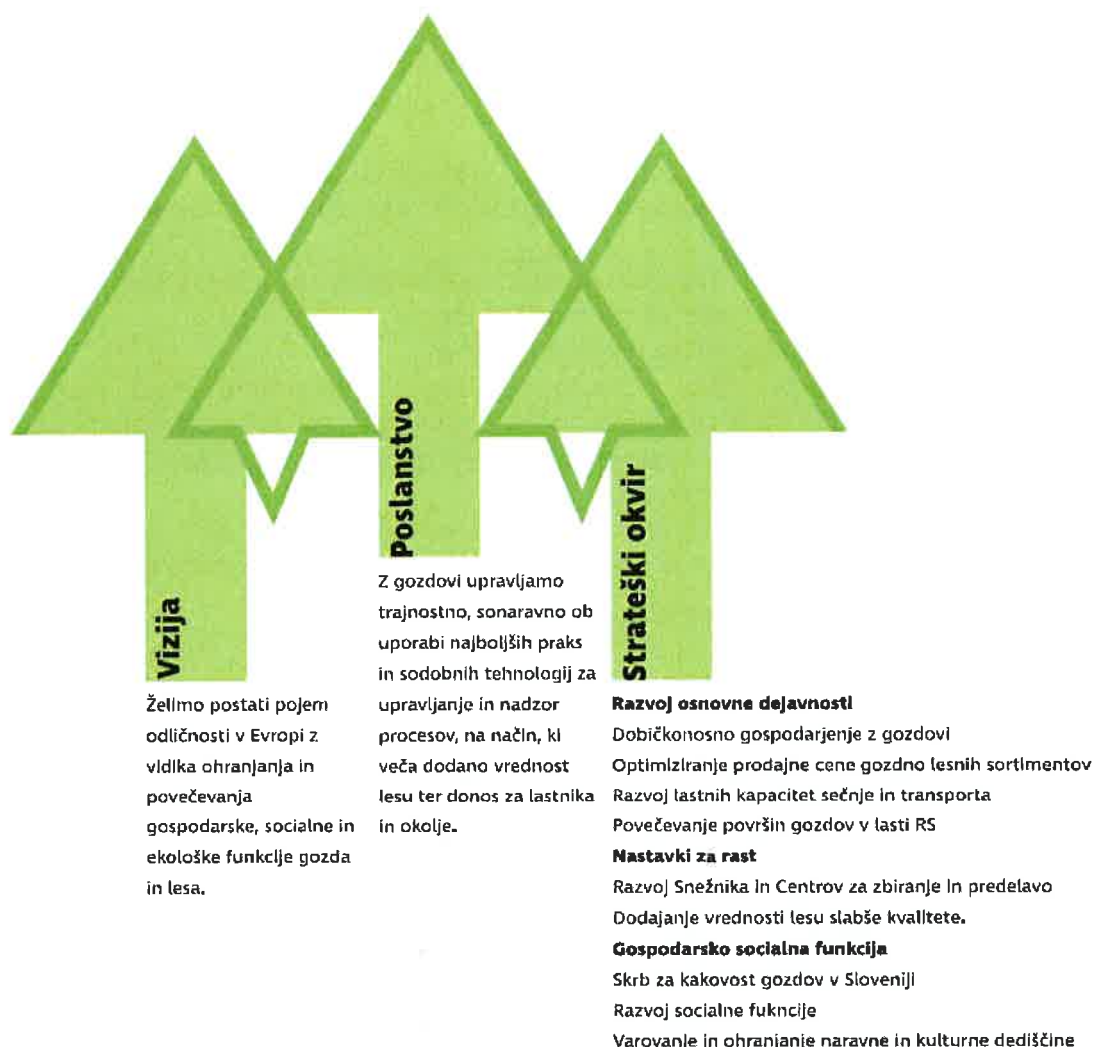
1	ob upoštevanju načel trajnostnega, večnamenskega in sonaravnega gospodarjenja z državnimi gozdovi dosegati čim višji donos in kakovost gozdnih lesnih sortimentov;
2	prispevati k vzpostavitvi in razvoju gozdno-lesnih verig, promociji lesa in lesnih proizvodov ter oblikovanju zelenih delovnih mest;
3	dolgoročno povečevati površino državnih gozdov;
4	prispevati k doseganju ciljev razvoja podeželja, zlasti ohranjanja kmetij in podeželja z omejenimi možnostmi gospodarjenja v gorskem in hribovitem svetu;
5	prispevati k doseganju ciljev ohranjanja narave, zlasti k doseganju ciljev območij Natura 2000 in zavarovanih območij;
6	na področju gozdov, gozdarstva in lesarstva omogočati usposabljanje strokovnega osebja ter podpirati izobraževanje in znanstveno-raziskovalno delo;
7	prodaja lesa na panju v minimalnem obsegu.

Vlada RS je v vlogi skupščine SiDG konec avgusta 2017 sprejela Strateški načrt poslovanja družbe Slovenski državni gozdovi, d. o. o., (SiDG) za obdobje 2017-2026, s temelji poslovne politike za obdobje 2017-2021.

Priprava tega strateškega dokumenta je bila ena od prioritet SiDG vse od ustanovitve leta 2016. Osnova za pripravo so bila izhodišča Vlade RS, ki smo jih podprli s terminskim planom in finančnimi projekcijami. Hkrati smo definirali našo vizijo in poslanstvo, s katero smo si zadali postati sodobno podjetje, ki bo slovenskemu lesu povečevalo dodano vrednost in hkrati skrbelo tudi za ostale socialne in ekološke funkcije gozda. Pri tem naše delo temelji na odličnosti, s čimer si želimo postati zgled dobrega gospodarja ne samo v Sloveniji, temveč tudi drugod po svetu.

Posebno pozornost smo namenili pojasnitvi namena centrov za zbiranje in predelavo v strateški okvir. Definicija centrov je bila namreč v širši javnosti različno razumljena, toda

Vlada RS je v svojih usmeritvah jasno napisala, da so to predvsem območja, v katerih bomo lesni industriji omogočali razvoj dejavnosti in ji za ta namen ponudili najboljše možne pogoje za višanje dodane vrednosti. V obdobju od leta 2017 do 2021 je za realizacijo investicijskih aktivnosti v centre za zbiranje in predelavo planiranih 14,8 mio EUR.

Strategija temelji na 7 področjih, ki se jim bomo pri svojem delovanju najbolj intenzivno posvečali:

PODROČJA STRATEGIJE	POVZETEK UKREPOV	DOBA IZVAJANJA	STATUS 31.12.2017
1 Prevzem 100% lastništva podjetja Snežnik d.d.	SIDG mora prevzeti 100% lastniški delež družbe Snežnik d.d., gozdarski del Snežnika pa nato pripojiti. Prizadevali si bomo za pozitivno poslovanje lesarskega dela ter polno izkoriščenost posodobljenih kapacitet.	Do 1.1.2018	Lastništvo Snežnika v celoti prevzeto novembra 2017.
2 Dobičkonosno in trajnostno gospodarjenje z državnimi gozdovi	Oblikovali bomo lasten trg storitev del v gozdovih, ki bo omogočal delo usposobljenim izvajalcem, ki spoštujejo delovnopravno zakonodajo, dela izvajajo kvalitetno po merilih stroke in so vredni zaupanja, ob spodbujanju konkurence med njimi. Razvijali bomo lastne ekipe za sečnjo s ciljem, da je lastna cena teh storitev primerljiva s tisto na trgu. Prevzeli bomo celotno logistiko z lastnimi in najetimi prevozi. Postavili bomo vsaj 4 centre za zbiranje in predelavo.	Celotno obdobje strategije	Podpis pogodbe za prenos dejavnosti gozdarstva družbe Snežnik na družbo SIDG decembra 2017. Priprava programa in izhodišč za oblikovanje lastne gozdne proizvodnje. Začeli smo z izvajanjem prevozov ter del prodaje GLS organizirali z dostavo.
3 Povečanje gozdnih površin v lasti RS	V SIDG si bomo prizadevali za vzpostavitev optimalnega upravljanja gozdov v lasti Republike Slovenije preko učinkovitega modela upravljanja kot tudi s povečanjem gozdnih površin v lasti Republike Slovenije.	Celotno obdobje strategije	60 ha povečanja gozdnih površin.
4 Digitalizacija poslovanja	Poslovanje bo v celoti brezpapirno ter temeljilo na najsodobnejši tehnologiji in dobrih praksah iz tujine, ki jih bomo prilagodili lokalnim specifikam. S partnerji si bomo elektronsko izmenjevali podatke in bili pri izvajanju procesov učinkoviti in uspešni.	Celotno obdobje strategije	Delna e-izmenjava prejetih in izdanih računov ter obračunov zunanjih izvajalcev. Vzpostavljamo učinkovit informacijski sistem.
5 Iskanje rešitev za les slabše kvalitete	Les slabše kvalitete predstavlja pomemben del posekanega lesa, za katerega je potrebno iskati rešitve ustvarjanja čim višje dodane vrednosti. Zasledovati je potrebno cilj, da se čim več lesa predela v Sloveniji ter da se skrajšujejo transportne razdalje. V SIDG lahko predelavo vršimo v lastnih kapacitetah, primarno pa se bodo rešitve za predelavo lesa slabše kvalitete iskale v obliki spodbujanja razvoja zasebnega sektorja.	Letno	Sprememba Pravil družbe SIDG o načinu in merilih za prodajo GLS, ki omogočajo prodajo preko dolgoročnih pogodb ter sklepanje dolgoročnih pogodb s strateškimi investitorji. Oblikovali smo prvi razpis za dolgoročne pogodbe za prodajo GLS.
6 Vzpodbujanje raziskav in razvoja	Aktivno bomo spodbujali obdelavo lesa do čim višje ravni znotraj Slovenije. Boljši vir inovativnih produktov kot veliki sistemi so majhna/novo nastala zagona podjetja. V SIDG bomo pomagali investitorjem, ki kažejo interes za investicije v panogo (npr. iskanje primernih lokacij) ter jim omogočali surovino. Dobri odnosi in partnerstvo z zasebnim sektorjem bistveno pripomorejo k razvoju gozdno-lesne dejavnosti.	Letno	Predelavo GLS smo izvajali s hčerinskim podjetjem Snežnik.
7 Razvoj ostalih dejavnosti	V SIDG bomo razvijali tudi ostale dejavnosti, ki so potrebne za učinkovito gospodarjenje z državnimi gozdovi. Na tem področju bomo sodelovali z Zavodom za gozdove Slovenije in drugimi (tudi zasebnimi) deležniki. Tak razvoj ostalih dejavnosti gozda ima lahko bistven pozitiven vpliv na zunanje deležnike in posamezne panoge (predvsem je tu pomemben turizem).	Letno	Z objekti, s katerimi gospodarji družba SIDG, smo upravljali na način, da smo iskali ustrezne partnerje oziroma z že obstoječimi partnerji nadaljevali poslovno sodelovanje z aktivnim gospodarjenjem objektov.

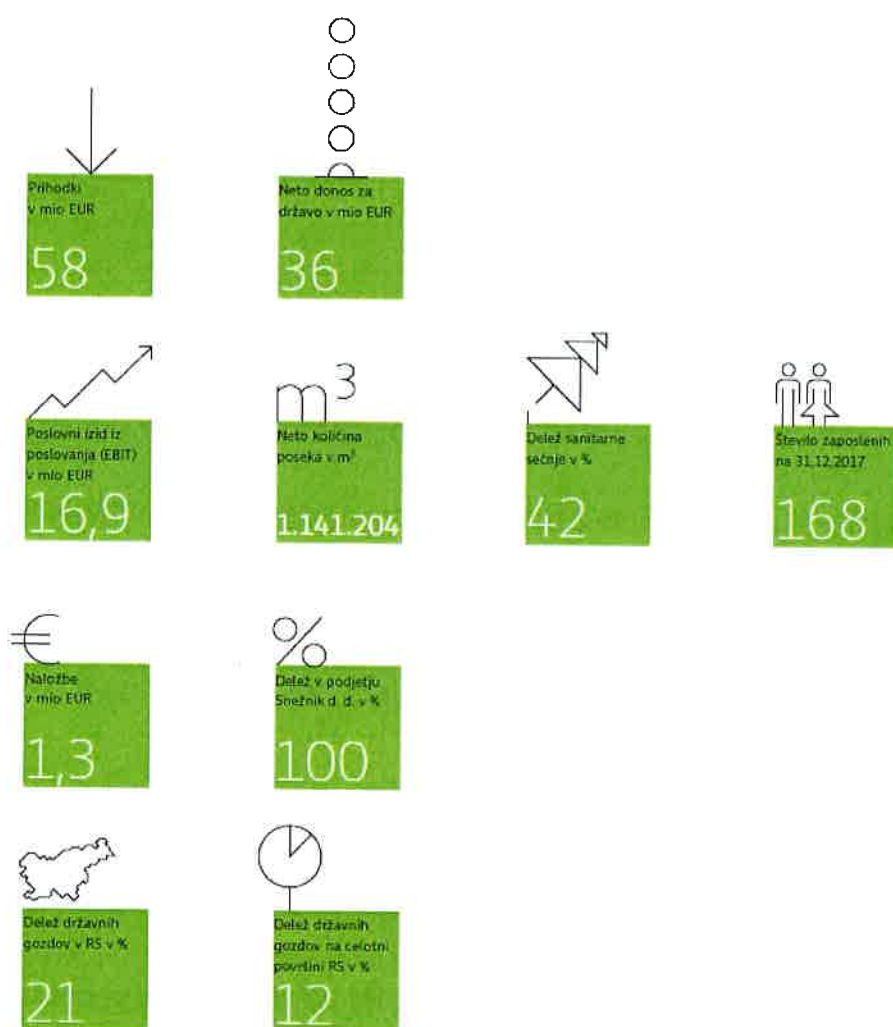
Da bi lahko sprti ugotavljali, kako uspešni smo pri izpolnjevanju strategije, smo si določili merljive cilje do leta 2021:

- Količina poseka lesa: **vsaj 1.500.000 m³/letno bruto poseka.**
- Delež lastne proizvodnje: **najmanj 15 %, največ 20 %.**
- Povečanje lastništva gozdov: **več kot 7.000 ha.**
- Postavitev centrov za zbiranje in predelavo: najmanj 4 delujoči centri.
- Polni izkoristek žage na lokaciji Snežnik: **80.000 m³ v dveh izmenah s posodobljeno žago.**
- Spodbujanje novih inovativnih lesnih izdelkov/polizdelkov v zasebnih ali lastnih zmogljivostih: **5 dokončanih projektov.**
- Izgradnja sodobnega informacijskega sistema: **zaključen projekt do konca 2019.**
- Donosnost poslovanja: **EBITDA marža nad 20 %.**

Cilj 1: Ob upoštevanju načel trajnostnega, večnamenskega in sonaravnega gospodarjenja z državnimi gozdovi dosegati čim višji donos in kakovost gozdnih lesnih sortimentov

Poudarki poslovanja v letu 2017

<i>Pomembnejši finančni kazalniki</i>	2016*	2017
Kosmati poslovni donos skupaj v EUR	25.717.217	58.212.816
Poslovni izid iz poslovanja	6.500.223	16.879.268
Poslovni izid pred davki	6.515.966	16.514.865
**Količina neto poseka / prodaje na kamionski cesti v m³	530.422	1.141.204
Količina neto prodaje na panju v m³	4.798	6.119
***Prodaja GLS na kamionski cesti v EUR	25.260.237	57.042.705
Čisti prihodki GLS iz prodaje na kamionski cesti v EUR / m³	47,62	49,98
Štrošek sečnje v EUR / m³	19,16	16,84
EBITDA marža v %	25	29
Štroški dela v poslovnih odhodkih v %	12	14
Štroški storitve sečnje in spravila v EUR	10.160.921	19.214.523
Štroški storitve sečnje in spravila / poslovni odhodki v %	53	46
Štroški storitve sečnje in spravila / poslovni prihodki v %	40	33
Število zaposlenih na dan	161	168

*) Podatki za leto 2016 se nanašajo na drugo polletje od ustanovitve družbe.

**) Količina neto poseka / prodaje na kamionski cesti v m³ predstavlja količino GLS prodanih na kamionski cesti (brez odškodnin za predčasno posekano drevje).

***) Prodaja GLS na kamionski cesti v EUR predstavlja prihodke iz prodaje GLS na kamionski cesti (brez odškodnin za predčasno posekano drevje).

Na SiDG smo v letu 2017 prodali 1.141.204 m³ gozdno lesnih sortimentov na kamionski cesti po povprečni ceni 49,98 EUR/m³. Pri tem je bilo ustvarjenega **16,5 mio EUR poslovnega izida pred davki**.

Poslovni izid iz poslovanja je znašal 16.879.268 EUR, konec leta 2016 je znašal 6.500.223 EUR.

Neto donos za državo (razlika med vrednostjo lesa in stroški poseka, spravila, gojenja in gradnje cest in vlak) je v letu 2017 znašal več kot **35,7 mio EUR oz. 31,3 EUR/m³**. Neto donos za državo, kot je prikazan tukaj, je določen po enaki metodologiji Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, kot se je uporabljala za določitev donosa v času koncesij za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije. V primerjavi s preteklim koncesijskim sistemom se je neto donos za državo več kot podvojil, saj je pred tem donos znašal približno 11 EUR/m³. Iz tabele spodaj je razvidna tako **rast vrednosti lesa kot tudi nižji stroški za sečnjo, spravilo, gojenje in gradnjo cest**.

Primerjava neto donosa države v primerjavi s koncesijsko ureditvijo:

Leto	Količina poseka (m3)	Vrednost lesa (EUR/m3)	Strošek poseka in spravlila, gojenja, gradnja cest, vlak, (EUR/m3)	Neto donos- EUR/m3
Povprečje koncesnine 2009-2016	1.157.800	43,6	33,0	10,6
Koncesnine 2016 (1. polletje)	828.500	42,5	31,3	11,2
Donos SIDG 2016 (2. polletje)	530.422	47,6	20,5	27,1
Donos SIDG 2017	1.141.204	50,0	18,7	31,3

Kosmati donos družbe v višini 58.212.816 EUR sestavljajo predvsem prihodki prodaje GLS na kamionski cesti. Ti predstavljajo 97,9 % kosmatega donosa družbe doseženega v letu 2017. Prihodki od prodaje gozdno-lesnih sortimentov na kamionski cesti so v letu 2017 znašali 57.042.705 EUR in so bili višji od načrtovanih za 13 %.

	v EUR
Prodaja GLS kupcem	57.007.645
Nedovoljen posek	7.362
Prodaja na osnovi odločb	8.802
Prodaja zelenih sekancev	18.895
Skupaj prihodki na kamionski cesti	57.042.705

Stroški materiala in storitev, ki so imeli v strukturi poslovnih odhodkov največji delež, so znašali 23.961.120 EUR in so bili v primerjavi z načrtovanimi nižji za 10,6 %. **Stroški dela** so znašali 5.624.769 EUR in so bili v primerjavi z načrtovanimi nižji za 7,37 %. **Amortizacija** družbe je znašala 154.706 EUR in je bila za 65,8 % nižja od načrtovane. Drugi poslovni odhodki so presegali načrtovane za 12,8 %, kar je bila posledica višjih prihodkov od prodaje iz naslova gozdno-lesnih sortimentov in posledično višjega nadomestila za upravljanje z gozdovi v lasti RS.

Struktura načrtovanih in realiziranih poslovnih odhodkov v 2017 v EUR

Dodana vrednost na zaposlenega*

*Kazalnik dodane vrednosti za leto 2016 je bil izračunan za obdobje poslovanja od 01.07.2016 do 31.12.2016.

Pri gospodarjenju z gozdovi smo upoštevali najvišje standarde trajnostnega, večnamenskega in sonaravnega gospodarjenja, ki so hkrati del temeljnih vrednot in poslanstva družbe.

Pri svojem delu smo obvezani spoštovati vse pravne podlage, ki nam dajejo okvir za delovanje. Ena od temeljnih pravnih podlag je Zakon o gozdovih, ki ureja varstvo, gojenje, izkoriščanje in rabo gozdov ter razpolaganje z gozdovi kot naravnim bogastvom s ciljem, da se zagotovijo trajnostno, sonaravno ter večnamensko gospodarjenje v skladu z načeli varstva okolja in naravnih vrednot, trajno in optimalno delovanje gozdov kot ekosistema ter uresničevanje njihovih funkcij. Poleg zakonskih podlag smo dolžni spoštovati tudi vse druge strokovne podlage, ki jih pripravi Zavod za gozdove Slovenije preko gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtov, odločb in drugih navodil. Sečnjo opravljamo samo na podlagi izbire drevja za posek, ki ga določi Zavod za gozdove Slovenije in po predpisanih usmeritvah iz gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtov. Pri izbiri drevja za posek ZGS usmerja razvoj gozda tudi na način doseganja čim višje kakovosti lesa. Poleg sečnje poskrbimo za vsa potrebna vlaganja v gozdove, s čimer jim dvigujemo kakovost ter ohranjamo zeleno smer razvoja gozdov. Gre predvsem za opravljanje vseh potrebnih gozdnogojitvenih in varstvenih del, ki so predpisana z gozdnogospodarskimi načrti, in vlaganja v gozdno infrastrukturo ter druga vlaganja v obliki biomeliorativnih del. Pri opravljanju vseh del se prilagajamo predpisanim omejitvam ZGS, katerih cilj je zmanjševanje poškodb v gozdu, omejevanje motenj v gozdu, ki vplivajo predvsem na živalski svet, ter zmanjševanje negativnih vplivov na vse druge funkcije gozda. V letu 2017 smo opravili obseg gozdnogojitvenih del, ki so bila predvidena z letnim planom in predpisana z gozdnogospodarskimi načrti ter opravili del vlaganj, ki jih v letu 2016 nismo dokončali.

[Pravila družbe Slovenski državni gozdovi, d.o.o., o merilih in načinu prodaje gozdnih lesnih sortimentov, ki so veljala v letu 2017](#)

Pravila družbe Slovenski državni gozdovi, d.o.o., o merilih in načinu prodaje gozdnih lesnih sortimentov (v nadaljevanju: Pravila o prodaji GLS), ki so začela veljati 01.07.2016, so opredeljevala štiri osnovne načine prodaje GLS:

- prodaja GLS na javnih dražbah
- prodaja GLS, katerim količino in kakovost določi SiDG,
- prodaja GLS količinskim predelovalcem,
- prodaja lesa na panju.

Pravila o prodaji GLS so sicer določala različne načine prodaje GLS, niso pa ponujala bistvenih razlik pri merilih za sklepanje samih pogodb. Pri vseh oblikah prodaje je bilo

glavno merilo le najvišja ponujena cena ter zmožnost zagotovitve ustreznega zavarovanja plačil.

V drugi polovici leta 2017 (od 27.7.2017) so začela veljati dopolnjena Pravila o prodaji GLS, ki predvidevajo naslednje načine prodaje:

- prodaja GLS na javnih dražbah,
- prodaja GLS z javnim zbiranjem ponudb,
- prodaja lesa na panju,
- direktna prodaja GLS,
- prodaja GLS z javnim razpisom za sklepanje dolgoročnih pogodb.

Po tem datumu so bile izvedene še dopolnitve pravil, ki pa se nanašajo na poslovanje s hčerinsko družbo Snežnik, na dodeljevanje dodatnih količin GLS pogodbenikom z dolgoročnimi pogodbami v primerih izrednega povečanja poseka zaradi naravnih ujm ter na dopolnitev načina prodaje preko dolgoročnih pogodb.

Prvi razpisi po novih pravilih so bili objavljeni v mesecu oktobru 2017, in sicer je šlo za kratkoročne pogodbe na osnovi javnega zbiranja ponudb. Dosežene cene na teh razpisih so bile visoke, kar je ugodno vplivalo na povprečno ceno v prvih mesecih naslednjega leta.

Prvi razpis za dolgoročne pogodbe je bil objavljen 27. decembra 2017, pogodbe pa so bile večinoma sklenjene v marcu naslednjega leta. Skupaj razpisana količina je znašala 670.000 m³ brez hčerinskega podjetja Snežnik, ki je dobil po dolgoročnih pogodbah dodatnih 50.000 m³.

Prednost dopolnjenih Pravil o prodaji GLS je v tem, da se kupci pridobivajo na bolj pregleden način, v primeru sklepanja dolgoročnih pogodb pa se v celoti sledi cilju zakona glede prispevka k vzpostavitvi in razvoju gozdno-lesnih verig, saj so te pogodbe namenjene izključno predelovalcem lesa. Realizacijo teh pogodb in s tem učinke na gozdno-lesno verigo bomo lahko prvič ocenili za leto 2018.

Vrsta prodaje v letu 2017		v m ³
Les na panju		6.119
Javne dražbe		6.627
Direktna prodaja		1.736
Kratkoročne pogodbe		1.132.841
SKUPAJ		1.147.323

Prejete in oddane odločbe za sečnjo v obdobju januar – december 2017

	prejete odločbe				zaključene odločbe				Odpрте v izvajanju Odločbe			
	C		A		C		A		C		A	
	število	BTOM ³	število	BTOM ³	število	BTOM ³	število	BTOM ³	število	BTOM ³	število	BTOM ³
2016 PRENOS skupaj	0	0	0	0	0	0	0	0	754	118.978	973	539.046
JAN skupaj	87	8.198	64	16.384	54	5.759	19	5.932	787	121.416	1.018	549.498
FEB skupaj	155	11.144	649	278.165	89	22.877	26	9.971	853	109.683	1.641	817.692
MAR skupaj	428	35.262	291	112.178	303	33.654	92	43.742	978	111.291	1.840	886.127
APR skupaj	285	20.515	60	6.960	558	52.699	104	41.404	705	79.106	1.796	851.682
MAJ skupaj	298	16.163	80	6.316	302	21.970	142	75.062	701	73.299	1.734	782.937
JUN skupaj	619	49.862	72	9.198	544	41.589	169	76.798	776	81.572	1.637	715.337
JUL skupaj	1.087	118.509	43	4.593	544	55.597	127	51.147	1.319	144.483	1.553	668.784
AVG skupaj	1.135	130.102	47	4.114	961	91.086	86	20.850	1.493	183.499	1.514	652.047
SEP skupaj	536	50.767	63	21.316	624	73.585	54	7.127	1.405	160.681	1.523	666.236
OKT skupaj	362	39.596	121	75.095	692	76.591	239	154.802	1.075	123.686	1.405	586.529
NOV skupaj	191	14.744	88	25.680	395	43.339	204	39.400	871	95.091	1.289	572.809
DEC skupaj	324	142.512	85	43.654	227	13.026	84	29.769	968	224.577	1.290	586.694
SKUPAJ po PE 2017												
Kočevje - 210	1.538	274.165	221	189.316	1.328	184.101	206	173.088	311	112.554	230	227.552
Postojna - 230	1.339	158.614	373	107.899	1.273	128.161	150	37.957	228	61.613	328	124.800
Ljubljana - 240	1.570	121.873	574	139.259	1.892	169.807	568	141.647	140	13.687	253	91.143
Maribor - 250	1.060	82.722	495	167.180	800	49.705	422	203.312	289	36.724	479	143.199
2017 skupaj	5.507	637.373	1.663	603.654	5.293	531.774	1.346	556.006	968	224.577	1.290	586.694

A odločbe predstavljajo predvsem odločbe, ki jih je Zavod za gozdove izdal z namenom določitve možnega poseka. C odločbe predstavljajo odločbe, ki jih je ZGS izdal z namenom določitve sanitarne sečnje. V evidenci prejetih A odločb so prikazane samo odločbe, ki jih je SiDG prejel v letu 2017.

Zaradi povečanega obsega sanitarne sečnje je družba SiDG prilagodila plan sečnje prioritetni sanaciji poškodovanih gozdov, ki ji je grozila nevarnost gradacij podlubnikov. Redno sečnjo je družba izvajala v času gradacij podlubnikov v omejenem obsegu. Del sanitarne sečnje po prejetih odločbah je družba izvedla v začetku leta 2017. Do začetka vegetacije v letu 2017, ko zopet obstajala nevarnost širjenja podlubnikov, je bila izvedena vsa sanitarna sečnja iz leta 2016. Redna sečnja, ki je družba ni izvedla v letu 2016, se je prenašala v leto 2017. V decembru 2017 je močnejši veter poškodoval tudi državne gozdove, zato je družba SiDG takoj ustavila oddajo del rednih sečenj ter začela z vsemi aktivnostmi, ki so omogočile sanacijo poškodovanih gozdov. Eden izmed prvih ukrepov je bil odpiranje gozdnih cest, in sicer je družba z izdelavo in odstranjevanjem podrhtih dreves na cestah omogočila dostop v gozd ter začetek sanacije poškodovanih gozdov. Družba je že v decembru 2017 začela z oddajo del preko javnih razpisov ter izvajala sanitarno sečnjo tudi s hčerinskim podjetjem.

Gospodarjenje z gozdovi

Delo znotraj dejavnosti gozdarstva zajema izvajanje sečnje in spravila, odpremo oziroma prodajo lesa, vlaganja v gozdove ter izvajanje ostalih dejavnosti. Med vlaganji v gozdove smo opravljali gozdnogojitvena in varstvena dela, dela za krepitev ostalih funkcij gozda, vlaganja v gozdno infrastrukturo ter odpravo poškodb na gozdni infrastrukturi po izvedeni sečnji in spravilu.

Plan sečnje smo količinsko presegli za 17 %. Spremenila se je tudi struktura sečnje, ki smo jo predvideli s planom, saj se je zaradi sanitarne sečnje povečal delež iglavcev.

Sečnjo in spravilo, gozdnogojitvena in varstvena dela, dela gozdnega gradbeništva in tudi transport lesa smo izvajali preko že sklenjenih okvirnih sporazumov, ki smo jih z usposobljenimi izvajalci sklenili za dveletno obdobje. Vzpostavljen sistem javnega naročanja za navedene sklope storitev ima svoje dobre in tudi svoje slabe plati. Zaradi že sklenjenega okvirnega sporazuma je oddaja del preko objav razpisov lahko hitra, če je razmerje med ponudbo in povpraševanjem po teh storitvah na trgu ugodno. Izvajalci so se tako prilagajali ponudbi dela v državnih gozdovih in so sledili preusmerjanju k izvajanju sanitarne sečnje v času gradacij podlubnikov, kar smo dosegli preko omejevanja oddaje del redne sečnje.

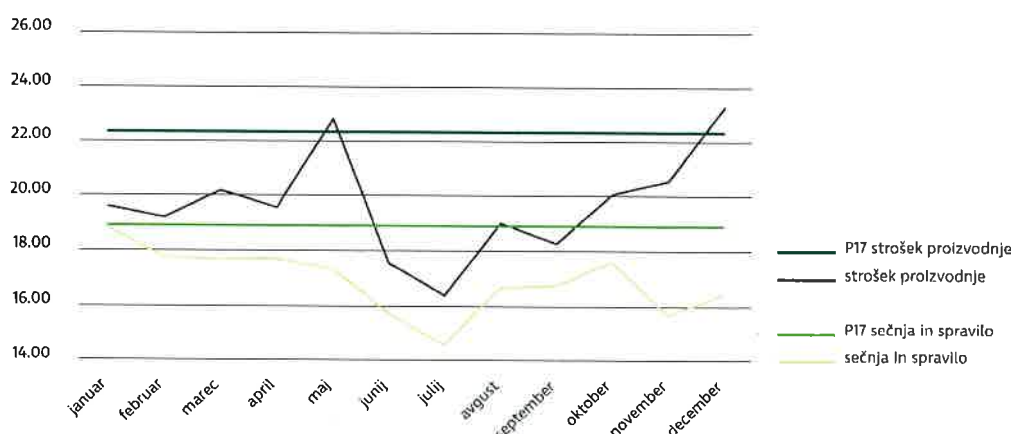
V primerih, ko je povpraševanje po teh storitvah na trgu večje od ponudbe, pa je oddaja del po takšnem sistemu javnega naročanja otežena. V času največjih gradacij podlubnikov smo tako imeli težave s pridobivanjem zadostnih zmogljivosti za izvedbo del, ker smo izvajalce lahko le pozivali k oddaji ponudbe. Zaradi velikega števila javnih naročil in vzpostavljanja informacijske podpore ter trga storitev na področju državnih gozdov opazamo veliko število kršitev pogodbenih obvez izvajalcev, ki jih imajo pri pridobljenih javnih razpisih. Kršitve so se kazale in se še kažejo predvsem v nespoštovanju rokov izvedbe del ter pri zagotavljanju ustrezne kakovosti del.

Odprema gozdno-lesnih sortimentov je bila pogojena s planom sečnje in strukturo same sečnje. Plan sečnje je bil opredeljen z odkazilom, ki je določal strukturo drevesnih vrst in njihovo debelinsko strukturo. Struktura sečnje je bila opredeljena z razmerjem med redno sečnjo in sanitarno sečnjo. Zaradi visokega deleža sanitarne sečnje je bila tudi struktura kakovosti gozdno-lesnih sortimentov nekoliko slabša. Slabša struktura se je kazala tako v nekoliko večjem deležu ostale oblovine pri iglavcih kot tudi pri slabši strukturi kakovostnih razredov pri hlodovini iglavcev. Delež sanitarne sečnje pri listavcih glede na naravo te sečnje ni imel bistvenega vpliva.

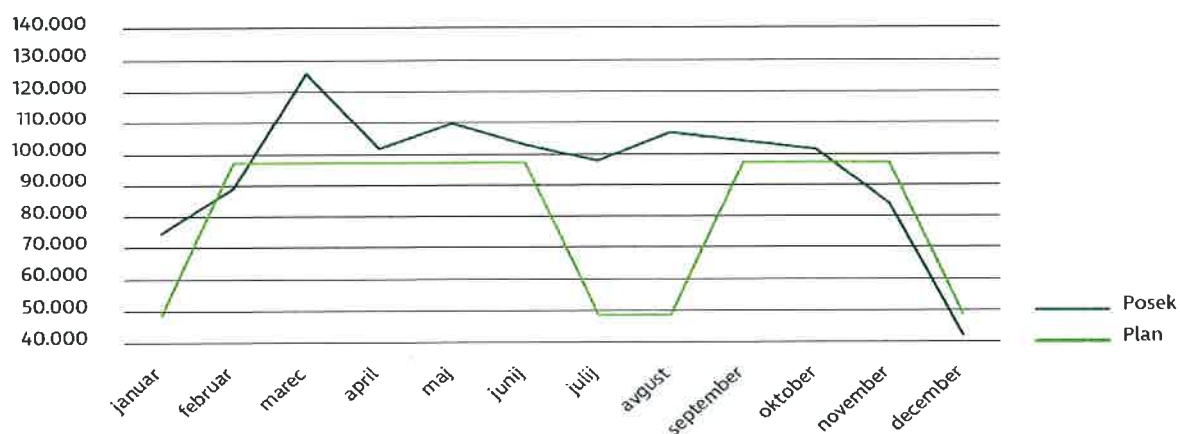
Strošek sečnje in spravila, ki ga spremljamo preko obračunov izvajalcev del, je preko leta 2017 nekoliko zanihal, kar je bila posledica razmer na trgu teh storitev ter vzpostavljanja tega trga. Nihanja zaradi obračunov so prihajala z zamikom približno enega do dveh mesecev, kar pomeni, da smo pri doseganju cene na razpisih ta nihanja opazili, preden smo jih dejansko občutili kot obvezo plačila izvajalcem.

Gibanje stroška sečnje in spravila ter stroška gozdarske proizvodnje v €/m³

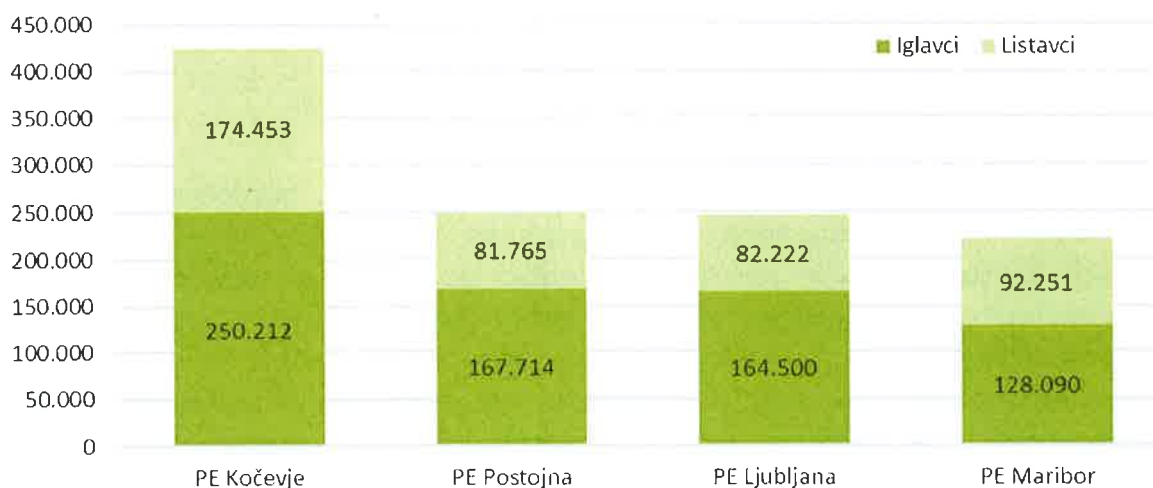

Zaradi izvajanja sanitarne sečnje se je predviden plan odpreme gozdno-lesnih sortimentov nekoliko spremenil. Zaradi gradacije podlubnikov smo tudi v poletnih mesecih izvajali sečnjo in spravilo ter prodajo gozdno-lesnih sortimentov z enako dinamiko kot v času sezone dela. Zato smo tudi presegli plan poseka in prodaje gozdno-lesnih sortimentov. Glede na naravo dela so bili na drugi strani nekoliko manjši učinki izvedbe del v januarju in decembru, kar je povezano z omejeno možnostjo izvajanja del. V decembru je zaradi močnejšega vetra prišlo še do poškodbe gozdov, zato smo konec leta omejili oddajo rednih sečenj ter prioriteto začeli izvajati sanacijo poškodovanih gozdov.

Gibanje poseka GLS v primerjavi s planom 2017 (v NTO m³)

Struktura poseka v m³ po poslovnih enotah

Vlaganja v obliki gozdnogojitvenih in varstvenih del ter del za krepitev ekoloških in socialnih funkcij gozdov smo izvedli na podlagi plana, ki smo ga pripravili skupaj z Zavodom za gozdove Slovenije. Osnova za pripravo plana so bile predpisane obveze po izvedbi teh del, kot jih določajo gozdnogospodarski načrti gozdnogospodarskih enot. V začetku leta smo dokončali vsa prenesena dela, ki smo jih planirali izvesti v letu

2016, a jih nismo dokončali. V strukturi vlaganj so prenesena dela iz leta 2016 predstavljala 23 % vseh vlaganj v gozdnogojitvena in varstvena dela, ki smo jih izvedli v letu 2017. Pri oddaji del na razpise smo dosegli nekoliko nižje stroške del, kar je posledica doseganja nižjih cen storitev na trgu. Ne glede na nižjo vrednostno realizacijo smo izvedli predpisan obseg gozdnogojitvenih in varstvenih del, kot ga določajo veljavni gozdnogospodarski načrti gozdnogospodarskih enot. Obseg vlaganj na področju gozdnogojitvenih in varstvenih del je v letu 2017 znašal 1,67 mio €.

Gradnjo in vzdrževanje gozdne infrastrukture smo izvajali glede na dejanske potrebe in glede na predviden plan. S planom po posameznih objektih smo predvideli dela, kot so novogradnje in rekonstrukcije gozdnih cest, izgradnja in rekonstrukcija gozdnih vlak in izgradnja ostalih infrastrukturnih objektov (na primer rampni prostori, stojišča za žične žerjave...). Preostala dela smo v planu ocenili glede na predviden obseg. Po obsegu eno večjih del je bila vzpostavitev prevoznosti gozdnih cest po odvozu lesa. Slednje smo izvajali samo na podlagi dejanskih potreb, ki so se pokazale ob tekočem delu.

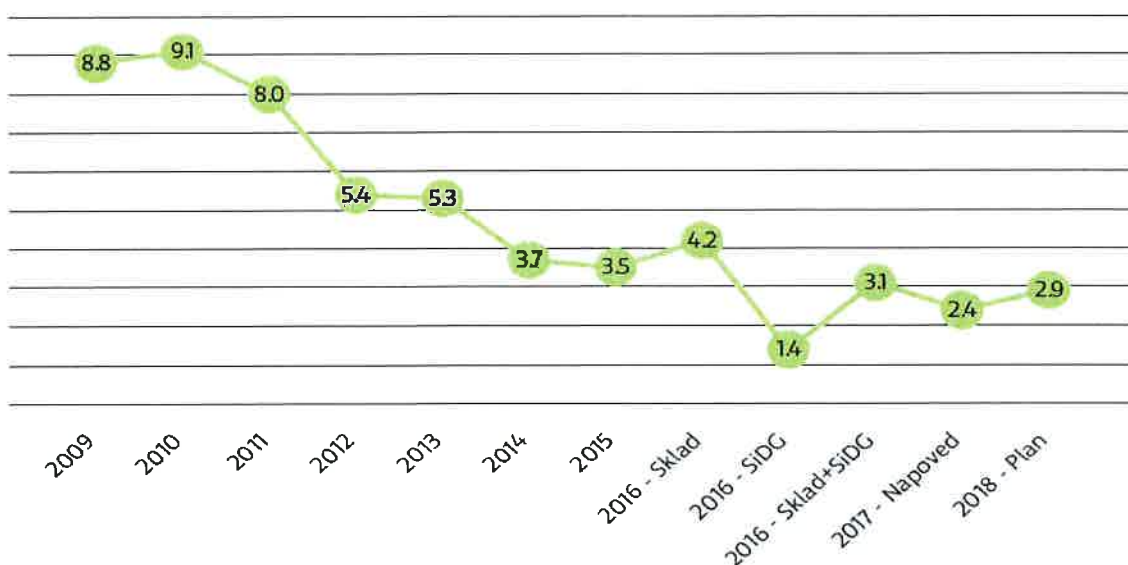
Investicijska vlaganja v gozdne ceste so obsegala:

Ime GGE	Vrsta del	ME	Dolžina	Strošek
Idrija II	GC Osredk II - novogradnja	m	965	54.932
Idrija II	GC Osredk III - novogradnja	m	476	42.228
Rogaška Slatina	GC Cerije - novogradnja	m	1341	54.694

Novogradnja gozdne ceste Cerije je bila izvedena do faze priprave spodnjega ustroja in odvodnjavanja. Dokončanje ceste se bo zaradi boljše utrditve izvedlo v 2018. Za vse novogradnje je oddelek za gozdno gradbeništvo izdelal tudi projektno dokumentacijo. Glede na plan investicijskih vlaganj v gozdne ceste smo z realizacijo presegli plan za 7 %.

V sistemu koncesionarjev so od leta 2009 naprej povprečni stroški gojena in gradnje cest in vlak znašali 6,0 €/m³, pri čemer so iz leta v leto vztrajno padali ter v zadnjih dveh letih pred ustanovitvijo SiDG znašali med 3,5 in 3,7 €/m³. Večja konkurenca na tem področju kot tudi večja kontrola nad stroški je prispevala k temu, da so stroški SiDG za gojenje, gradnjo cest in vlak nižji. V letu 2018 planiramo, da bodo ti stroški znašali 2,9 €/m³, s čimer nameravamo doseči celoten plan, ki ga vsako leto uskladimo z Zavodom za gozdove Slovenije. Obseg vlaganj na področju gozdne infrastrukture je v letu 2017 znašal 1,27 mio €.

Strošek gojenja, gradnje cest in vlak v €/m³

Koncesije

SKZGRS je s 1.7.2016 prenesel na SiDG 10 koncesij. V letu 2017 so akontacijo plačevali trije koncesionarji v višini 21.475 EUR. V letu 2017 je dela v koncesijskih gozdovih opravljalo devet koncesionarjev, od tega dve izobraževalni ustanovi, in sicer SGLŠ Postojna in Šolski center Šentjur pri Celju, ki na podlagi Zakona o SKZG RS Ur.l. RS št. 19/2010 z dne 12.3.2010 ne plačujeta koncesijske dajatve. Skupna obveznost sedmih koncesionarjev za leto 2017 je znašala 64.344 EUR, kar je bil tudi prihodek Gozdnega sklada. Skupna količina sečnje v koncesijskih gozdovih je za leto 2017 znašala 4.139 m³, od tega sta šoli izvedli sečnjo v skupni količini 965 m³.

Skupni obseg vlaganj koncesionarjev letu 2017 po posameznih postavkah:

	v EUR	V EUR / m ³
Gojenje in varstvo gozdov	6.939	1,68
Vlaganja v gozdne vlake	1.217	0,29
Vlaganje v gozdne ceste	1.274	0,31

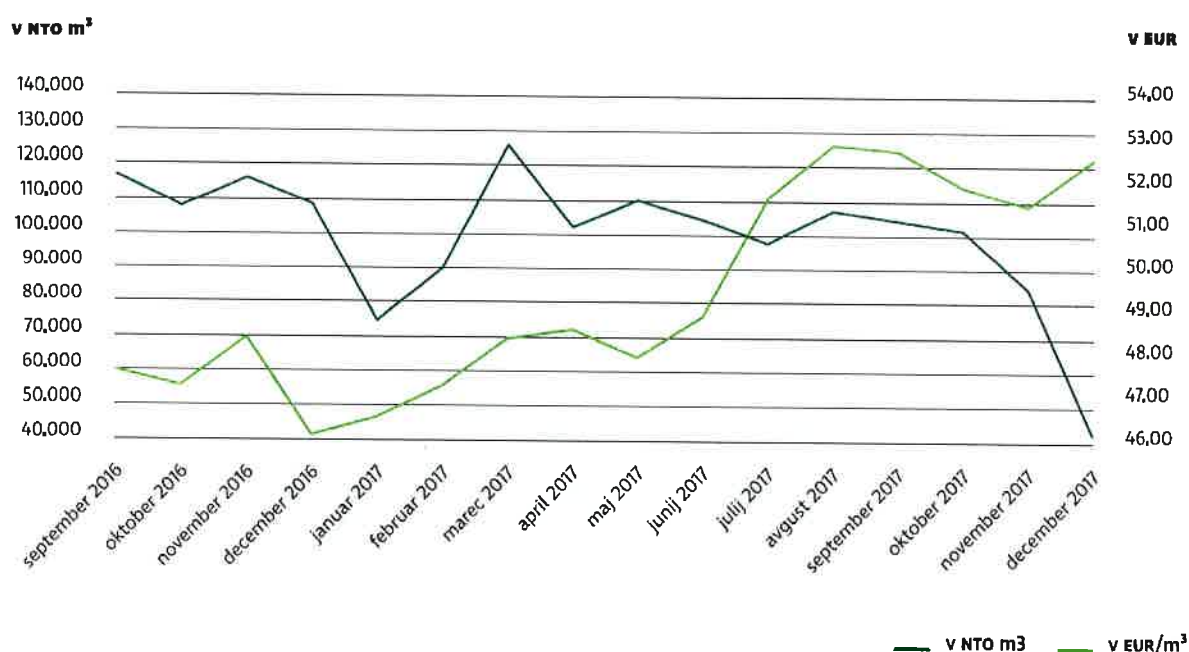
Prodaja gozdno-lesnih sortimentov

V letu 2017 je bilo skupaj prodanih 1.141.204 m³ gozdno-lesnih sortimentov na kamionski cesti in dosežena povprečna prodajna cena 49,98 EUR.

Do meseca julija se je povprečna cena gozdno-lesnih sortimentov gibala pod 50 EUR, nato pa se je iz meseca v mesec počasi dvigovala, predvsem na račun boljše sortimentne strukture ter boljših pogojev v prodajnih pogodbah.

Dosežena povprečna cena je bila nekoliko nižja od planirane (51,75 EUR). Toda prihodki od prodaje gozdno-lesnih sortimentov na kamionski cesti so bili za skoraj 7 milijonov EUR višji od planiranih in so znašali 57.042.705 EUR.

Prodaja GLS v NTO m³ in dosežena povprečna mesečna cena v €/m³ na kamionski cesti

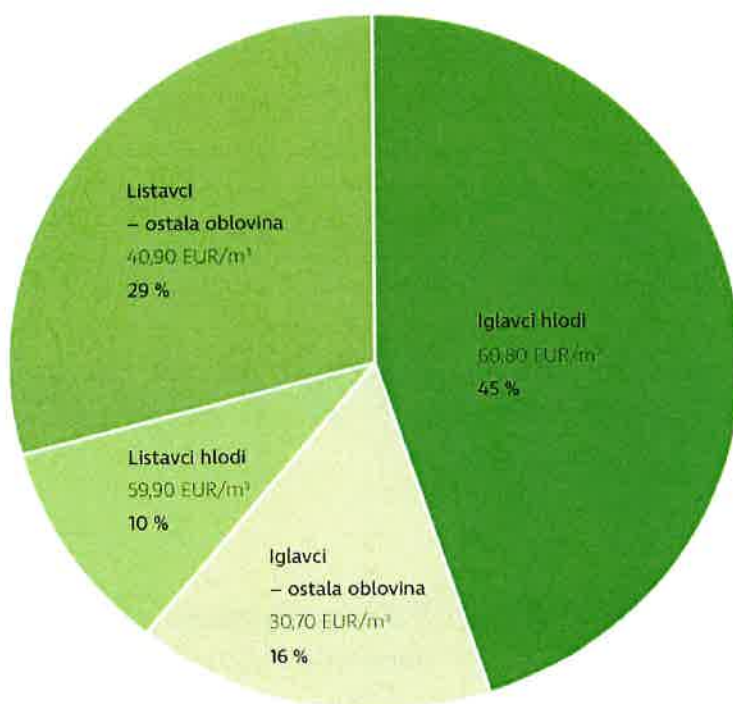
Količinsko se je prodaja gibala okrog 100.000 m³ mesečno z viškom v mesecu marcu (125.861 m³) in najnižjo vrednostjo v decembru (42.072 m³), kar je bila posledica slabega vremena in nizkega števila delovnih dni.

Med poslovnimi enotami (PE) je največji delež prodaje zabeležila PE Kočevje z realizacijo 424.667 m³, kar v skupni prodani količini znaša 37 %. Najvišjo povprečno ceno je dosegla PE Postojna, in sicer 51,46 €/m³.

Zaradi sanitarne sečnje, ki je bila posledica napada podlubnikov, je bilo prodanih bistveno več gozdno-lesnih sortimentov iglavcev kot listavcev. Pogodbe kupcev iglavcev so bile tako v celoti realizirane, medtem ko pogodb, ki se nanašajo na hlodovino listavcev, zlasti bukve, družba ni uspela v celoti realizirati. Delež iglavcev v prodaji je znašal 61 %, kar je bistveno več kot v normalnih pogojih, ko je razmerje približno 50:50.

Podatki o strukturi in ceni prodaje gozdno-lesnih sortimentov kažejo:

- 45 % prodane količine so predstavljali hlodi iglavcev s povprečno ceno 60,8 EUR/m³.
- 29 % prodane količine je predstavljal industrijski les listavcev (manj vreden les) s ceno 40,9 EUR/m³.
- 16 % prodane količine je predstavljal industrijski les iglavcev s ceno 30,7 EUR/m³.
- 10 % prodane količine so predstavljali hlodi listavcev, ki so se prodajali po ceni 59,9 EUR/m³.

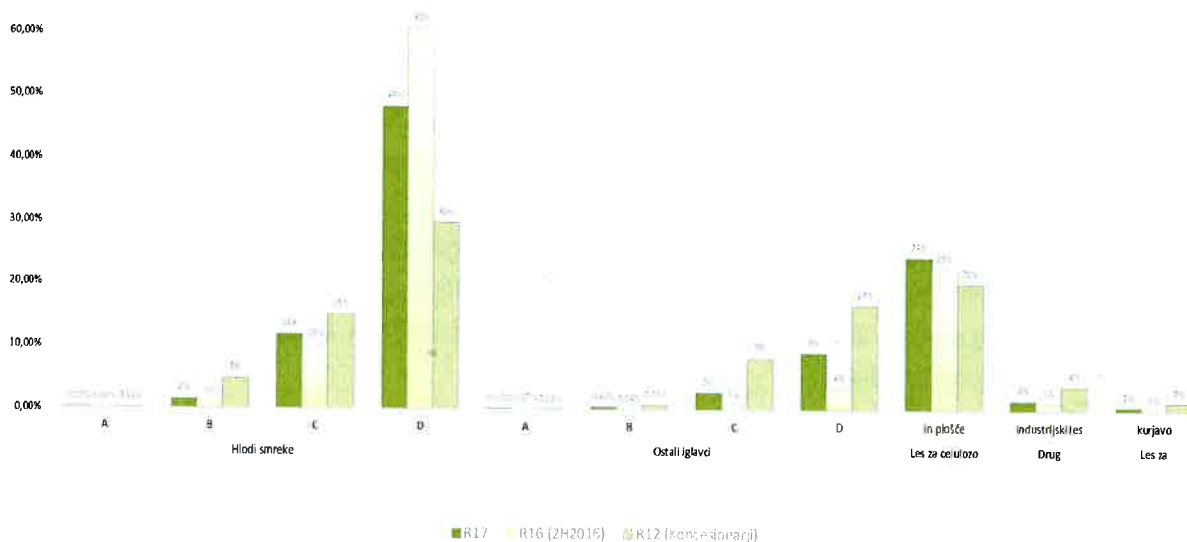

Prodajna struktura gozdno-lesnih sortimentov je v letu 2017 odražala močen vpliv gradacije podlubnikov in posledično večji obseg sanitarne sečnje. Posledično se je v strukturi prodaje glede na leto 2016 povečala prodaja iglavcev, ki predstavlja v letu 2017 61 % delež skupne prodaje.

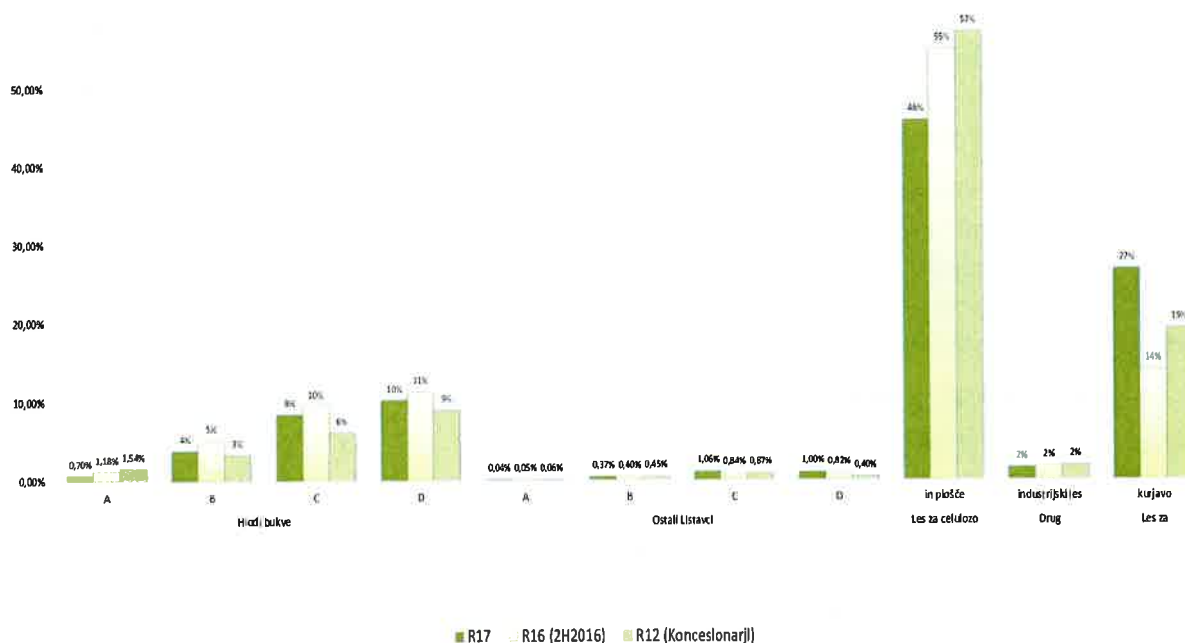
Vpliv znotraj sortimentne strukture iglavcev je bil izražen v prevladujočem delu prodaje hlodovine iglavcev. V letu 2017 smo kljub neugodnim vremenskim pojavom in posledično večjemu obsegu sanitarne sečnje od planirane sortimentno strukturo v skupini iglavcev uspeli izboljšati, predvsem z zmanjšanjem deleža sortimenta D, ki smo ga delno uspeli nadomestiti v skupini klasiranja B in C.

Sortimentna struktura listavcev je v letu 2017 glede na leto 2016 ostala relativno stabilna. Delež listavcev v skupni prodaji predstavlja 39 %.

graf: IGLAVCI - Sortimentna struktura prodaje 2017 in 2016, realizacija 2012 (SKZG) v %

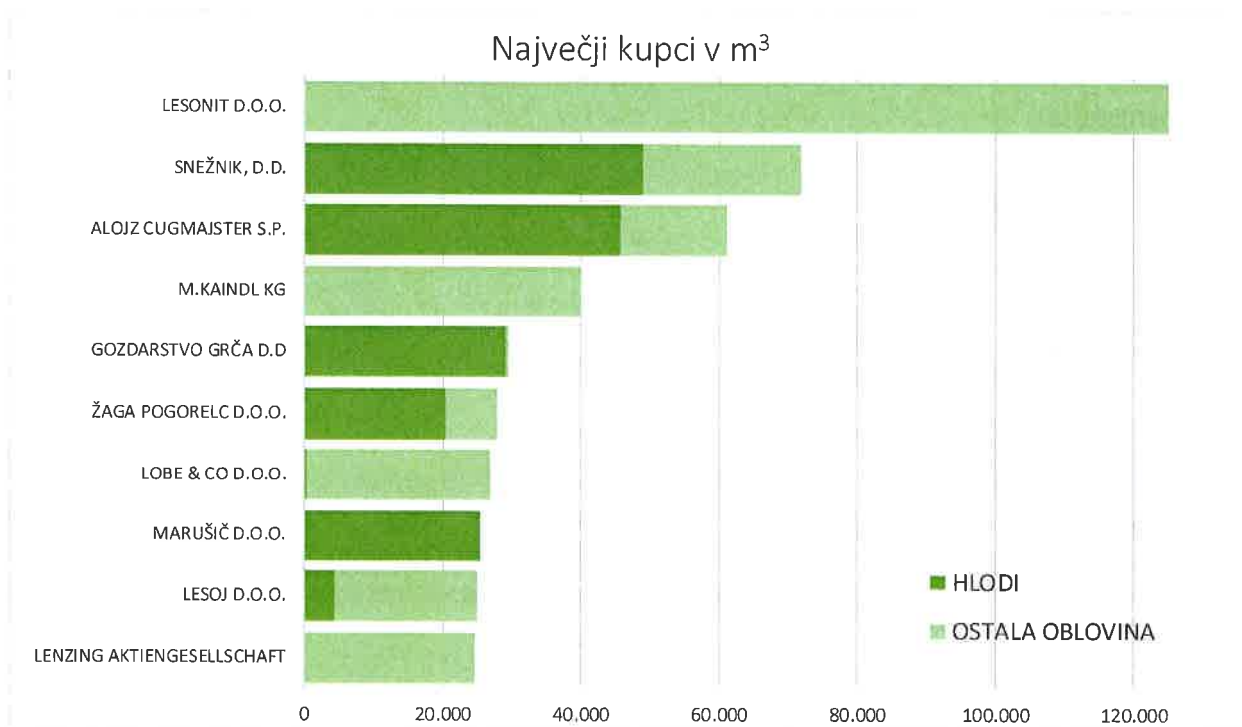
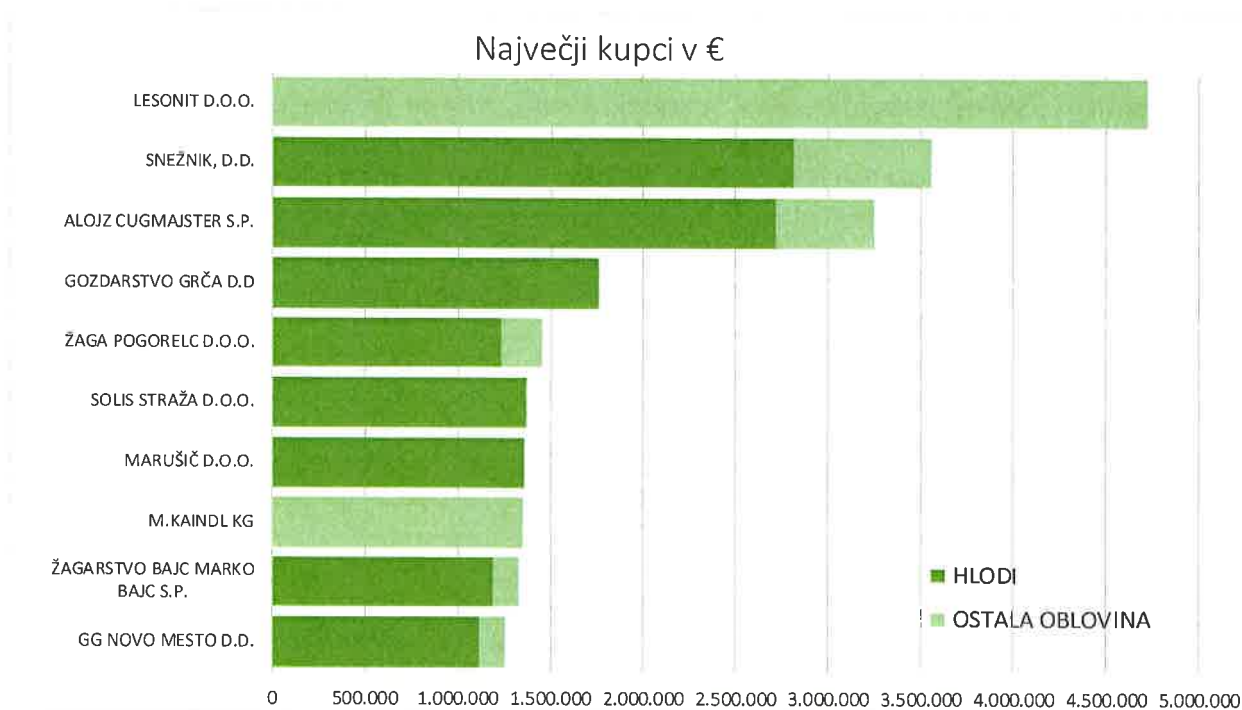
graf: LISTAVCI - Sortimentna struktura prodaje 2017 in 2016, realizacija 2012 (SKZG) v %

Z desetimi največjimi kupci smo v letu 2017 ustvarili 22,1 mio EUR prihodka, to je slabih 38 % vseh prihodkov. Daleč največji kupec je bil Lesonit d.o.o.. Sledilo mu je hčerinsko podjetje Snežnik z 71.977 m³ hlodovine jelke, smreke in bukve ter manjših količin oblovine ostalih iglavcev. Na tretjem mestu je bil Alojz Cugmajster s.p. s 57.657 m³ različnih sortimentov. Med največjimi kupci sta bila dva avstrijska industrijska proizvajalca, ki sta od SiDG odkupovala izključno najcenejši industrijski les, za katerega med domačimi kupci ni bilo dovolj interesa.

Pregled največjih kupcev:

Delež prodaje v tujino je bil skromen in z 8 % relativno manjši kot predhodno leto, ko je znašal 10 %. Od celotne količine je bilo v tujino prodanih 91.389 m³ gozdno-lesnih sortimentov. Glavni kupci so bili v sosednji Avstriji, kamor je bilo prodanih 89.081 m³ gozdno-lesnih sortimentov. Pogodbe so bile podpisane že v letu 2016 in so se realizirale do količin, ki so v okviru Pravil o prodaji. Manjše količine lesa so bile prodane še v Italijo in na Hrvaško. Ker v Sloveniji ni zadostnega povpraševanja po manj kakovostnem lesu, smo za presežke nad povpraševanjem dajali prednost industrijskim predelovalcem, ki so na javnih postopkih prodaje konkurirali slovenskim pridelovalcem drv in sekancev.

Delež prodaje v tujino

Naziv države	Prodaja GLS v m ³	EM	Delež %
Hrvaška	1.587	m ³	1,74
Italija	721	m ³	0,79
Avstrija	89.081	m ³	97,47
Skupaj	91.389	m ³	100,00
Celotna prodaja	1.141.205	m ³	
Delež prodaje v tujino v %	8	%	

Glavni kupci iz Avstrije so bili M.Kaindl KG, Lenzing AG, Fundermax GmbH. Vsi so znani evropski predelovalci lesa za celulozo in plošče. **Prodali smo jim izključno manj vreden industrijski les.**

Največji kupci iz Avstrije:

Kupec	Država	Prodana količina v m ³
M.KAINDL KG	Avstrija	40.149
LENZING AG	Avstrija	24.643
FUNDERMAX GmbH	Avstrija	22.414

Plan za leto 2018

Plan družbe SiDG za leto 2018 temelji na dosedanjih izkušnjah in realnih ambicijah. Pri tem upošteva tudi tveganja zaradi spremembe pravil prodaje, predvsem pri dolgoročnih pogodbah. Kljub pričakovano nižji prodajni ceni gozdno-lesnih sortimentov glede na Strateški načrt in nižji realizaciji planiranega poseka na račun nižjih stroškov planiramo boljši izid.

Glavni cilji poslovanja družbe v letu 2018 so:

- Planiramo sečnjo in spravilo v bruto obsegu **1.389.038 m³**, kar pomeni 1.200.037 m³ neto poseka in razpoložljivih GLS za prodajo. Poprečni strošek sečnje in spravila, izveden z zunanjimi izvajalci, naj bi znašal **17,69 EUR/m³** neto poseka.
- Družba SiDG v letu 2018 načrtuje **61.207.731 EUR** čistih prihodkov od prodaje GLS. Glede na načrt bo ustvarila najmanj 94 % prihodkov od prodaje v Sloveniji in največ 6 % na tujih trgih.
- Za izračun višine prihodkov je upoštevana povprečna cena m³ GLS na kamionski cesti v višini **50,91 EUR/m³**. Družba mora na podlagi ZGGLRS vplačati v gozdni sklad Republike Slovenije 20 % od prodajne vrednosti GLS, to je **12.241.546 EUR**.
- Ostali prihodki so planirani v višini **3.884.573 EUR** (prihodki transporta, storitve povezanim družbam ter subvencije in oprostitev).
- Družba načrtuje, da bo denarni tok iz poslovanja (EBITDA) za leto 2018 znašal **17.658.401 EUR**.
- V investicije bo družba predvidoma vložila sredstva višini **11.407.500 EUR**, od tega dobre 4 milijone v nakup gozdarske mehanizacije ter podoben znesek v zagon prvih centrov za zbiranje in predelavo in pričetek gradnje lastne poslovne stavbe.
- Čisti dobiček iz poslovanja je načrtovan v višini **17.006.803 EUR**, ob upoštevanju 19 % stopnje davka na dobiček je planirani čisti poslovni izid **13.780.496 EUR**.
- Družba planira, da bo dosežena dodana vrednost na zaposlenega v letu 2018 **107.707 EUR**.
- Konec leta 2018 družba planira **255** zaposlenih.

Cilj 2: Prispevati k vzpostavitvi in razvoju gozdno-lesnih verig, promociji lesa in lesnih proizvodov ter oblikovanju zelenih delovnih mest

SiDG je z velikim obsegom del v gozdovih, ki temeljijo predvsem na izkoriščanju našega največjega obnovljivega naravnega vira, velik potencial za zelena delovna mesta. S celotno razpoložljivo sečnjo, opravljanjem vseh predpisanih gozdnogojitvenih in varstvenih del ter vseh drugih vlaganj v gozdove, predvsem v obliki gozdne

infrastrukture, skrbimo za večje število delovnih mest na podeželju. Prek cilja za povečevanje površine državnih gozdov bomo ta obseg dela še povečevali.

Pri oblikovanju programa prodaje lesa smo poskušali v čim več lesa prodati lesnim predelovalcem. Javno zbiranje ponudb, ki je bilo objavljeno v začetku leta 2017, je poleg kriterija ponujene cene, ki je predstavljala 60 % utež, upoštevala tudi kriterij lastne predelave lesa, kriterij bonitetne ocene in izkušnje pri poslovanju z družbo SiDG. Pogodbe in nadalje program prodaje se je na podlagi tega javnega zbiranja ponudb oblikoval na način, da smo večino GLS prodali domači lesni industriji.

Pri pripravi strateškega načrta za družbo SiDG smo začeli oblikovati nabor potrebnih ukrepov, ki bi pomagali pri razvoju gozdno-lesnih verig. Strateški načrt je bil sprejet v letu 2017 in je že služil kot podlaga za ukrepe tudi za doseganje predmetnega cilja.

V letu 2017 je družba SiDG odkupila preostali lastniški delež hčerinskega podjetja Snežnik ter s tem postala 100 % lastnik. Lesna industrija skupine Snežnik ima dolgo tradicijo in je dobra osnova in primer dobre prakse domače gozdno-lesne verige. S strategijo se je predvidel nadaljnji razvoj Snežnika in tudi možnosti za ostale načine predelave in obdelave lesa.

Družba SiDG je v letu 2017 predlagala spremembo Pravil družbe SiDG o načinu in merilih za prodajo GLS, ki jo je Vlada RS tudi sprejela. Ena izmed ključnih dopolnitev pravil prodaje je bila sprejetje koncepta sklepanja dolgoročnih pogodb za prodajo GLS lesnim predelovalcem. Na podlagi dopolnitve pravil je družba pripravila prvi razpis za sklepanje dolgoročnih pogodb s predelovalci lesa in ga tudi objavila.

Dolgoročne pogodbe so bile sklenjene v začetku leta 2018. S tem je družba SiDG slovenskim predelovalcem lesa omogočila izpolnitev enega ključnih pogojev za dvig njihove konkurenčnosti – zagotovitev dolgoročnejše dobave surovine ustrezne kakovosti in količine. Glede na obseg možne gozdne proizvodnje v državnih gozdovih pa povpraševanje bistveno presega razpoložljivo količino lesa, tako da bodo za nadaljnji razvoj lesne industrije nujni tudi določeni premiki v doseganju večjega poseka v zasebnih gozdovih.

Cilj 3: Dolgoročno povečevati površino državnih gozdov

SiDG izvaja aktivnosti razpolaganja in pridobivanja gozdov na podlagi ZGGLRS. Vsi prilivi, ki so predmet te pogodbe, so prihodek Gozdnega sklada.

V letu 2017 smo pridobivali gospodarske gozdove, varovalne gozdove in gozdove s posebnim namenom. Pri nakupu je šlo za zaokroževanje površin državnih gozdov in gozdov v obmejnem pasu. V obdobju od 1.1.2017 do 31.12.2017 je bilo kupljenih 45,4 ha gozdnih površin v vrednosti 187.933 EUR.

Na podlagi darilnih pogodb smo pridobili gozdne površine v skupni izmeri 4,44 ha.

RS gozdove pridobiva tudi na podlagi drugih postopkov. Tako je na podlagi izvedenih postopkov omejitev dedovanja pridobila 9,74 ha gozda, na podlagi sodne delitve nepremičnin pa 0,6 ha.

Na podlagi zgoraj naštetega se je površina gozdov v lasti RS povečala za 60,2 ha.

Pri prodaji smo dokončali pravne posle, sklenjene že na Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, po katerih je bilo prodanih 11.046 m² gozdnih površin v upravljanju SiDG v neto vrednosti 11.727 EUR. SiDG je realiziral kupoprodajno pogodbo prodaje, po kateri je odtujil 4.919 m² površine v vrednosti 9.838 EUR.

Do 31.12.2017 nam je Gozdni sklad iz naslova nakupa gozdnih zemljišč nakazal 51.659 EUR. Za leto 2017 imamo še za 160.190 EUR odprtih zadev iz naslova nakupa gozdnih zemljišč, za katera še ni urejeno lastništvo v zemljiški knjigi, ter stroškov sodnih zadev, ki še niso zaključene. Hkrati imamo v SiDG odprte obveznosti do Gozdnega sklada v višini 11.312 EUR iz naslova prejetih odškodnin za uporabo zemljišč in koncesnin ter prejetih kupnin od prodaje gozdnih zemljišč z zapadlostjo v plačilo 15.01.2018.

SiDG, na podlagi ZGGLRS izdaja soglasja za gradnjo gozdnih vlak, pešpoti, izvedbo prireditev, soglasje za približevanje meji in podobno ter vzpostavlja služnosti za gradnjo vodovodov, elektrovodov in drugih komunalnih vodov, služnost poti in podobno.

Pri geodetskih postopkih SiDG sodeluje v postopkih ureditve mej, parcelacij in upravnih geodetskih postopkih GURS-a po uradni dolžnosti. V letu 2017 je bilo začelih 1.124 geodetskih postop in zaključenih 737 geodetskih postopkov.

Cilj 4: Prispevati k doseganju ciljev razvoja podeželja, zlasti ohranjanja kmetij in podeželja z omejenimi možnostmi gospodarjenja v gorskem in hribovitem svetu

V letu 2017 smo svoj delež k razvoju podeželja uresničili zlasti z zaposlovanjem in prodajo lesa majhnim, velikim in srednjim lesnopredelovalnim podjetjem ter aktivno vlogo pri sanaciji škode žledoloma v letu 2014. S prevzemom 100 % deleža hčerinskega podjetja Snežnik ter z načrtovanjem nadaljnje smeri razvoja družbe Snežnik, ki deluje v regiji, kjer je malo možnosti zaposlitve in kjer je tudi poseljenost ljudi majhna, smo ohranili število zaposlenih v tem podjetju.

Večino naših dejavnosti realiziramo na podeželju oziroma v ruralnem okolju, ker je tudi gozd del tega prostora. Prav predeli, kjer je večina državnih gozdov, niso najbolj razviti in tudi v tranziciji niso izšli kot zmagovalci. Na posameznih predelih je stopnja brezposelnosti tudi do 20-odstotna. Prav na teh območjih je bila nekoč močna lesna industrija, ki je večinoma propadla, vendar kaže rahle znake okrevanja. Za vsa propadla delovna mesta ni bilo ustrezne zamenjave, zato se veliko ljudi vozi na delo v urbana središča.

SiDG je v skladu z oblikovanjem svojih poslovnih procesov tudi zaposloval ter povečal število zaposlenih na 168. Zaposleni delujejo na področju celotne Slovenije, jih je pa več na področjih, kjer je državnih gozdov več. Področja z večjim deležem državnih gozdov so tudi slabše poseljena in zato takšne zaposlitve pripomorejo k ohranjanju podeželja.

SiDG je pravni naslednik Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS in je kot del tega prevzel tudi že sklenjene koncesije za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije. Trenutno veljavnih je bilo v letu 2016 še 10 koncesij, od tega šest sklenjenih z visokogorskimi kmetijami, dve z izobraževalnimi institucijami ter dve s pravnima osebama. Dne 31.12.2017 je pretekla ena od koncesij, ki je bila sklenjena z izobraževalno ustanovo. Gospodarjenje za sklenjene koncesijske pogodbe poteka skladno s sklenjenimi pogodbami tudi s strani koncudenta SiDG.

Občine, v katerih ležijo državni gozdovi, ki jih upravlja družba, so prejemnice dela letnega nadomestila, namenjenega gradnji in vzdrževanju lokalne cestne infrastrukture.

SiDG je pri oblikovanju naročila za izvajanje vseh del v gozdovih zavezan k javnemu naročanju. Za izvajanje del v gozdovih smo izvedli dvofazni postopek javnega naročila; v prvi fazi smo z vsemi zainteresiranimi ponudniki storitev, ki jim je priznal sposobnost, sklenili okvirni sporazum, v drugi fazi pa prek vsakokratnega odpiranja konkurence poiskali najugodnejšega ponudnika. S sklepanjem okvirnega sporazuma smo dali možnost za prijavo vsem zainteresiranim ponudnikom, tudi gorskim kmetijam. Prek

oblikovanja ustreznih sklopov v drugem delu javnega naročila pa poleg spodbujanja konkurence omogočamo prijavo tudi manjšim izvajalcem, saj smo sklope oblikovali z večjim številom manjših sklopov.

Cilj 5: Prispevati k doseganju ciljev ohranjanja narave, zlasti k doseganju ciljev območij Natura 2000 in zavarovanih območij

Slovenija ima v okviru Evropske unije visok delež razglašanih območij Natura 2000. Polovica vseh slovenskih gozdov je v območjih Natura 2000 v gozdovih v lasti Republike Slovenije pa je ta delež še bistveno višji.

Objektivno gledano so površine sedanjih državnih gozdov najbolj nedotaknjeni deli narave ne le v Sloveniji, temveč tudi v Evropi, za kar obstajajo zgodovinski pa tudi geografski in klimatski razlogi. Območja, kjer je gozd ostal kot dominantna in prevladujoča vegetacija, so večinoma neprimerna za naselitev oziroma kmetijstvo, klimatske razmere pa so ostre. Ustvarjeni so bili torej odlični pogoji, da so se ohranile nekatere živalske vrste, ki so sicer v večini Evrope redkost ali pa so povsem izginile.

SiDG gospodari z obširno površino gozdov, katerih večji del je vezan na Naturo 2000. Da bi dosegli svoje cilje podjetje izvaja vse ukrepe gozdnogospodarskih načrtov na vseh ravneh. Slovenija ima v Zakonu o gozdovih opredeljeno tri nivojsko načrtovanje (GGO, GGE in gozdno gojitveno načrtovanje). V načrtih za gospodarjenje z gozdovi so poleg gozdnogospodarskih vsebin opredeljene tudi naravovarstvene smernice, ki so namenjene doseganju ciljev Nature 2000, te pa uresničujemo z operativnim izvajanjem teh smernic.

V okviru ciljev tudi prednostno pridobivamo gozdove v varovalnih območjih, gozdove s posebnim namenom in gozdove v obmejnem pasu in skrbimo za sanacijo črnih odlagališč. Vsa odlagališča, ki smo jih zaznali in so se nahajala na področju državnih gozdov, smo sanirali.

Ohranjanje velikih zveri

V Sloveniji so ohranjene vse tri evropske vrste velikih zveri – rjavi medved, volk in ris. Vse tri vrste so zavarovane in za vse ukrepe v populacijah je odgovorno ministrstvo, pristojno za ohranjanje narave. Naloga gozdarstva pa je, da ob izvajanju ukrepov v gozdovih čim manj vpliva na sam habitat vrst in zmanjša motnje v prostoru v času razmnoževanja.

Družba SiDG na območju prisotnosti omenjenih vrst načrtuje in izvaja gozdno proizvodnjo na način, da:

- ne gradi gozdnih vlak v bližini brlogov omenjenih zveri,
- ne gradi druge gozdne infrastrukture v bližini brlogov,
- v času poleganja mladičev se gozdna proizvodnja načrtuje na primerni oddaljenosti od znanih lokacij gibanja zveri.

Vzdrževanje pasišč znotraj velikih gozdnih kompleksov

Podpiramo vzdrževanje pašnih površin znotraj kompleksov strnjenih gozdov, kjer se lahko pase prosto živeča divjad (jelenjad, srnjad). To se dosega z ustreznim vzdrževanjem gozdnih poti in vlak, ki omogočajo dostop do pašnih površin. S tem se gozdni prostor razbremeni dodatnega objedanja mladja in oviranja naravnega pomlajevanja.

Ohranjanje mirnih con

S prilagajanjem časa izvedbe sečnje in spravila ter ostalih del v gozdovih SiDG skrbi za ohranjanje mirnih con za živali. Ohranjanje mirnih con poteka po navodilih ZGS in se uporablja za različne vrste živali, kot je na primer za jelenjad v času njene paritve. Tako se v mirni coni ohranjajo tudi rastišča divjega petelina in ruševca.

Druga zavarovana območja

Znotraj državnih gozdov so tudi nekatera druga zavarovana območja kot so gozdni rezervati in različni parki (vrh Snežnika, Škocjanski park). V teh varovanih območjih želi SiDG ohraniti statute, kot so jih ti gozdovi imeli prej, in hkrati ohraniti njihovo osnovno sporočilo. Imamo številne gozdne rezervate, v katerih spremljamo naravni razvoj gozdov. Gozdne rezervate ali varovalne gozdove, ki so po denacionalizaciji postali zasebna last, želi SiDG odkupiti, v njih pa ohraniti naravovarstveni režim in naravovarstvene cilje.

Gozdne učne in planinske poti

Ker je eden osnovnih ciljev SiDG izobraževanje javnosti o ciljih varstva narave in Nature 2000, družba skrbi in bo še naprej skrbela za ohranjanje in vzdrževanje gozdnih učnih poti in tudi vzdrževanje planinskih poti ter transverzal. Jedro gozdov namreč prečkajo številne transverzale (E6), ki so namenjene domačim in tujim pohodnikom.

Sredstva in načini doseganja naravovarstvenih ciljev

Cilje naravovarstva uresničujemo z doslednim izvajanjem gozdno-gospodarskih in lovsko-gojitvenih načrtov, z izvajanjem Resolucije o nacionalnem gozdnem programu in z izvajanjem smernic Zavoda za varstvo narave ter z doslednim izvajanjem ptičje in

habitatne direktive EU. Poleg tega SIDG dosledno spoštuje določila Zakona o ohranjanju narave in Zakona o varstvu okolja.

SIDG ima pridobljena certifikata FSC in PEFC, ki zagotavljata, da gospodarjenje z gozdovi temelji na spoštovanju vse predpisane zakonodaje in izpolnjuje vsa načela standardov s področja varstva narave, socialnih vidikov dela in vplivov na lokalno okolje ter z upoštevanjem ustreznih ekonomskih načel smotrnosti gospodarjenja.

Z ZGS smo sodelovali pri pripravi projekta LIFE Kočevska, v katerem so predvidevali ukrepe na področju Nature 2000 v državnih gozdovih. Gre predvsem za ukrepe za izboljšanje stanja habitata in populacije triprstega in belohrbitnega detla, ki vsebujejo ukrepe izločanja ekocelic, obročkanja drogovnjakov in obročkanje v pomlajencih, ter ukrepe za izboljšanje prehranjevalnega in gnezdičnega habitata divjega petelina in gozdnega jereba, ki obsegajo ukrepe oblikovanja ustreznega habitata. Vse ukrepe smo v nadaljevanju izvedli.

Cilj 6: Na področju gozdov, gozdarstva in lesarstva omogočati usposabljanje strokovnega osebja ter podpirati izobraževanje in znanstveno-raziskovalno delo

V letu 2017 je bil izdelan program šestih prednostnih razvojnih nalog družbe SIDG, ki je bil predstavljen Gozdarskemu inštitutu Slovenije in Biotehniški fakulteti – Oddelku za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire. Za dve nalogi so stekli dogovori z Gozdarskim inštitutom, ki jih je umestil v načrt dela za leto 2018.

Z Biotehniško fakulteto – Oddelkom za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire smo prilagodili program štirinajstnevne prakse za študente tretjega letnika smeri gozdarstva na naši družbi ter tudi izvedli prakso za devetnajst študentov v oktobru 2017 na Poslovnih enotah SIDG.

Pripravili smo podlage za oblikovanje oddelka za razvoj in izobraževanje, ki je zajemal analizo pogojev za delovanje takega oddelka in različne oblike delovanja oddelka.

Obravnavali smo pobudo Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo za skupni raziskovalni projekt ter več pobud Biotehniške fakultete – Oddelka za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire za sofinanciranje raziskovalnih projektov. Do dejanskega sofinanciranja še ni prišlo.

Kot zlati pokrovitelj smo sponzorirali 11. državno tekmovanje gozdnih delavcev na Kopah in v ta namen prispevali 6.000 EUR finančnih sredstev. Podpredsedniku društva

študentov gozdarstva smo sponzorirali udeležbo na mednarodnem srečanju študentov gozdarstva v Republiki Južni Afriki v višini 329,87 EUR. Sofinancirali pa smo tudi XXXIV. Gozdarske študijske dneve, ki jih tradicionalno organizira Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani. Donirali smo 2.000 EUR.

V družbi SiDG spodbujamo tudi vse oblike izobraževanja zaposlenih, velik poudarek dajemo predvsem izobraževanju v gozdarstvu. Tako so bila v letu 2017 izvedena usposabljanja iz varnosti in zdravja pri delu, en zaposleni se je udeležil tečaja za vodilne presojevalce sistema ravnanja z okoljem ISO 14001:2015 ter pridobil naziv skrbnik sistema ravnanja z okoljem ISO 14001:2015, pet zaposlenih se je udeležilo tečaja za žičničarje, 114 zaposlenih pa tečaja za prvo pomoč. Nadaljevale so se sklenjene pogodbe o izobraževanju za pridobitev višje stopnje formalne izobrazbe od dosežene s tremi zaposlenimi, na novo pa je bilo sklenjenih pet pogodb, in sicer dve za pridobitev VII. ravni izobrazbe (smer računovodstvo in revizija) in tri 6/2 (dve smeri komerciala in poslovanje ter ena organizacijske vede).

Cilj 7: Prodaja lesa na panju v minimalnem obsegu

Delež prodaje na panju je bil v letu 2017 minimalen. Od 1.147.323 m³ celotne prodaje GLS je bilo na panju prodanih 6.119 m³ oz. 0,5 odstotka. Prodaja lesa na panju se je izvajala večinoma v gozdovih nižje kakovosti in na zaokroženih dislociranih manjših parcelah, kjer za SiDG ni racionalna izvedba sečnje preko javnih naročil in nadalje prodaja preko ostalih načinov prodaje GLS. Prav tako se je izvajala v primerih razreševanja izrednih situacij povezanih z odpravo nevarnosti v gozdu oziroma gozdnem prostoru.

Občina	Prodaja na panju v m ³
VSE OBČINE	6.119,02
IDRIJA	4.173,10
NOVA GORICA	241,15
ZAGORJE OB SAVI	162,63
ŠOŠTANJ	149,59
LOGATEC	141,25
ROGATEC	127,69
TOLMIN	125,96
ŠKOFLJICA	91,33
POLJČANE	70,38
SEŽANA	54,72
KOPER	53,13
BOHINJ	39,61
KANAL OB SOČI	37,32
KRANJ	36,12
KAMNIK	35,62
SLOVENSKE KONJICE	34,93
LJUBLJANA	34,24
ILIRSKA BISTRICA	34,12
ŽALEC	33,49
SLOVENJ GRADEC	32,36
PREDDVOR	32,26
AJDOVŠČINA	30,77
OSTALE OBČINE	347,25

2. Povzetek računovodskih izkazov družbe SiDG, d. o. o.

Družba je na svojih spletnih straneh skladno z Mednarodnimi računovodskimi standardi poročanja objavila revidirano letno poročilo, ki je povzeto v nadaljevanju.

Ločen izkaz poslovnega izida

(v EUR)	2016	2017
Čisti prihodki od prodaje	25.697.141	58.112.811
Drugi poslovni prihodki	20.076	100.005
Kosmati poslovni donos	25.717.217	58.212.816
Stroški blaga, materiala in storitev	11.710.117	23.961.120
Stroški dela	2.325.261	5.624.769
Amortizacija	26.016	154.706
Drugi poslovni odhodki	5.155.599	11.592.953
Poslovni izid iz poslovanja	6.500.223	16.879.268
Finančni prihodki	15.809	83.719
Finančni odhodki	66	448.121
Finančni izid	15.743	-364.402
Poslovni izid pred davki	6.515.966	16.514.865
Davek od dobička	1.098.820	3.238.212
Čisti poslovni izid poslovnega leta	5.417.146	13.276.653

Ločen izkaz drugega vseobsegajočega donosa

(v EUR)	2016	2017
Poslovni izid poslovnega leta	5.417.146	13.276.653
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	0	9.090
Aktuarski dobički/izgube	0	9.090
Drugi vseobsegajoči donos poslovnega leta	0	9.090
Skupaj vseobsegajoči donos poslovnega leta	5.417.146	13.285.744

Ločen izkaz finančnega položaja

(v EUR)	31.12.2016	31.12.2017
SREDSTVA		
Nepremičnine, naprave in oprema	544.621	1.637.235
Neopredmetena sredstva	93.238	102.501
Nekratkoročno odloženi stroški	20.253	13.750
Naložbe v odvisno družbo	2.440.000	2.815.000
Odložene terjatve za davek	12.399	17.599
NEKRATKOROČNA SREDSTVA	3.110.510	4.586.085
Kratkoročne finančne terjatve	7.000.000	7.000.000
Kratkoročne poslovne terjatve	7.679.597	3.093.847
Predujmi in druga sredstva	564.899	252.808
Denar in denarni ustrezniki	17.656.735	31.585.808
KRATKOROČNA SREDSTVA	32.901.231	41.932.462
SKUPAJ SREDSTVA	36.011.741	46.518.547
KAPITAL IN OBVEZNOSTI		
Osnovni kapital	22.440.000	22.440.000
Kapitalske rezerve	129.147	129.147
Rezerve iz dobička	270.857	3.507.834
• zakonske rezerve	270.857	934.690
• druge rezerve iz dobička	0	2.573.144
Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	0	9.090
Čisti poslovni izid poslovnega leta	5.146.288	12.612.821
KAPITAL	27.986.293	38.698.892
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	130.515	185.254
NEKRATKOROČNE OBVEZNOSTI	130.515	185.254
Kratkoročne poslovne obveznosti	6.368.375	4.997.564
Obveznosti za davek od dobička	1.111.219	1.726.426
Predujmi in druge kratkoročne obveznosti	415.339	910.411
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	7.894.934	7.634.401
SKUPAJ OBVEZNOSTI	8.025.448	7.819.655
SKUPAJ KAPITAL IN OBVEZNOSTI	36.011.741	46.518.547

Ločen izkaz gibanja kapitala

Gibanje kapitala v letu 2017 (v EUR)	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve za pošteno vrednost	Čisti dobiček poslovnega leta	Skupaj kapital
Stanje 31. decembra 2016	22.440.000	129.147	270.857	0	0	5.146.288	27.986.293
Izplačilo dobička						-2.573.144	-2.573.144
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	-2.573.144	-2.573.144
Čisti poslovni izid tekočega leta						13.276.653	13.276.653
Preračun pozaposlitvenih zaslužkov					9.090		9.090
Drugi vseobsegajoči donos v letu skupaj (po davku)	0	0	0	0	9.090	0	9.090
Skupaj vseobsegajoči donos	0	0	0	0	9.090	13.276.653	13.285.744
Prenos dobička preteklih obdobj v rezerve				2.573.144		-2.573.144	0
Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala po sklepu posloводства			663.833			-663.832	0
Spremembe v kapitalu	0	0	663.833	2.573.144	0	-3.236.977	0
Stanje 31. decembra 2017	22.440.000	129.147	934.690	2.573.144	9.090	12.612.821	38.698.892

Gibanje kapitala v letu 2016 (v EUR)	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Čisti dobiček poslovnega leta	Skupaj kapital
Ustanovitev družbe in stvarni vložek	22.440.000				22.440.000
Naknadno vplačilo kapitala		129.147			129.147
Transakcije z lastniki	0	129.147	0	0	129.147
Čisti poslovni izid tekočega leta				5.417.146	5.417.146
Skupaj vseobsegajoči donos	0	0	0	5.417.146	5.417.146
Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala po sklepu posloводства			270.857	-270.857	0
Spremembe v kapitalu	0	0	270.857	-270.857	0
Stanje 31. decembra 2016	22.440.000	129.147	270.857	5.146.288	27.986.293

Ločen izkaz denarnih tokov

(v EUR)	2016	2017
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
Čisti poslovni izid	5.417.147	13.276.653
Prilagoditve za:		
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	21.036	117.240
Amortizacija neopredmetenih sredstev	4.981	37.467
Oslabitev, odpis (odprava oslabitve) sredstev	0	183
Neto (zmanjšanje)/oblikovanje rezervacij za zaslužke zaposlencev	130.515	64.974
Neto (zmanjšanje)/oblikovanje popravkov vrednosti terjatev	46.732	59.162
Neto finančni (prihodki)/odhodki	-15.743	364.402
Davek iz dobička	-12.399	3.238.212
Denarni tok iz poslovanja pred spremembo obratnega kapitala	5.592.269	17.158.294
Sprememba stanja poslovnih terjatev	-7.726.329	4.585.750
Sprememba stanja odloženih stroškov in drugih sredstev	-564.901	318.823
Sprememba stanja poslovnih obveznosti	7.552.758	-1.519.169
Sprememba stanja predujmov in drugih kratkoročnih obveznosti	163.347	493.085
Spremembe čistih obratnih sredstev	-575.125	3.878.489
Denarni tokovi pri poslovanju	5.017.144	21.036.783
Izdatki za obresti	-66	-193
Izdatki za davek iz dobička	0	-2.629.160
Čisti denarni tok iz poslovanja	5.017.078	18.407.430
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
Prejemki od dobljenih obresti	15.809	27.377
Izdatki za vnaprej plačane stroške	-20.253	-3.563
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-53.184	-50.092
Izdatki za pridobitev nepremičnin, naprav in opreme	-302.715	-1.057.424
Izdatki za pridobitev finančnih naložb	-7.000.000	-821.510
Čisti denarni tok iz naložbenja	-7.360.343	-1.905.212
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
Izdatki za vračila kapitala	0	-2.573.145
Čisti denarni tok iz financiranja	0	-2.573.145
Čisto povečanje/-zmanjšanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	-2.343.265	13.929.073
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku leta	20.000.000	17.656.735
Povečanje/- zmanjšanje	-2.343.265	13.929.073
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	17.656.735	31.585.808

